

Kontrakt klimatyczny dla Krakowa z perspektywy europejskiej

2025-06-30

O tym, jakie wyzwania i zobowiązania wynikają z podpisanego we wrześniu 2024 roku Kontraktu Klimatycznego dla Krakowa, Prezydent Aleksander Miszański rozmawiał 16 czerwca z Philippe Froissardem, Zastępcą Dyrektora Generalnego Dyrekcji Generalnej do spraw Badań i Rozwoju (DG Research & Innovation) w Komisji Europejskiej.

Od 2022 roku Kraków uczestniczy w unijnej inicjatywie „Europejska misja 100 neutralnych klimatycznie i inteligentnych miast do 2030 roku”. Jej celem jest wsparcie grupy europejskich miast w systemowej z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań technicznych, organizacyjnych, biznesowych i społecznych. Plan oraz wsparcie w realizacji kontraktów. Kraków otrzymał taką *Mission Label* w maju 2025 roku, wchodząc do elitarnego grona miast mających realne szanse na pomoc Komisji Europejskiej. Było to możliwe dzięki współpracy z innymi miastami uczestniczącymi w Misji (Warszawa, Łódź, Wrocław i Rzeszów), która została sformalizowana w formie porozumienia, a jej wymiernym efektem jest wspólny projekt pilotażowy NEEST – *Emission and Environmentally Sustainable Territories*, którego Kraków jest liderem. Pozyskanie dofinansowania na ten projekt było możliwe wyłącznie dzięki uczestnictwu w Europejskiej Misji Miast.

Podczas spotkania dyrektor Froissard podkreślił, jak ważne jest wdrażanie założeń Kontraktu w praktyce, kładąc szczególny nacisk na mobilizowanie do działań proklimatycznych sektora prywatnego. Jako przykład podał Hiszpanię, gdzie sygnatariuszami Misji były duże firmy z sektora motoryzacyjnego. Wskazał też – jako dobrą praktykę – dopraszanie do grona sygnatariuszy Misji przedstawicieli izb handlowych. Jako ciekawostkę wymienił propozycję zaangażowania Champions League, aby – poprzez fanów piłki nożnej – zachęcać miasta do rywalizacji we wdrażaniu rozwiązań proklimatycznych, a tym samym podnosić świadomość mieszkańców. Prezydentowi Miszańskiemu – jako miłośnikowi futbolu, jak również zwolennikowi koncepcji rywalizacji miast – bardzo spodobał się ten pomysł.

Dyrektor Froissard wspomniał też o konkretnych mechanizmach, które są przewidziane są dla miast z *Mission Label*. W czerwcu 2024 roku Komisja Europejska ogłosiła powołanie nowego mechanizmu – centrum finansowania dla miast przyjaznych dla klimatu Climate City Capital Hub. Capital Hub oferuje zestaw narzędzi, wspierających miasta w poruszaniu się po uniwersum dostępnych dotacji i możliwości finansowania zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich. Narzędzia te obejmują m.in.: repozytorium wiedzy, interaktywny przewodnik po źródłach finansowania, narzędzie do oceny opłacalności ekonomicznej i potencjalnego wpływu projektów klimatycznych. Dodatkowo Europejski Bank Inwestycyjny przeznaczył 2 mld euro dla miast nagrodzonych *Mission Label*, na wsparcie planów inwestowania w alternatywne źródła energii, efektywne budynki, systemy ciepłownicze, energię odnawialną, mobilność zgodną z zasadami zrównoważonego rozwoju, odnowę i rewitalizację miast czy infrastrukturę wodną i społeczną.

- Kraków już zaczął wprowadzać w życie postanowienia Kontraktu Klimatycznego – opowiadał podczas spotkania Prezydent Miszański. Rada Miasta Krakowa przyjęła niedawno uchwałę wprowadzającą strefę czystego transportu, która od stycznia 2026 roku zacznie obowiązywać do granic czwartej

**Magiczny
Kraków**

obwodnicy, czyli na większości terytorium miasta. Przepisy nie będą dotyczyły posiadanych już dziś pojazdów należących do mieszkańców Krakowa i płacących podatki w naszym mieście, co było rozwiązaniem kompromisowym dla przeciwników tych regulacji.

Zdaniem obu rozmówców bardzo ważne jest ujednolicenie strategii lokalnych z działaniami rządu. Dlatego Komisja Europejska dąży do stworzenia sieci narodowych (National Network), w które będzie zaangażowanych wiele miast, nawet tych spoza Misji, a które dzięki sieci także będą mogły być beneficjentami mechanizmów unijnych. Ujednolicenie przepisów jest także konieczne z uwagi na ewentualną rywalizację między miastami. Aby była ona transparentna i uczciwa, muszą obowiązywać takie same zasady monitoringu czy ewaluacji wskaźników osiągniętych celów.

Wspomniane wyzwania, jak również wnioski z Miejskich Kontraktów Klimatycznych w kontekście prac nad New Urban Agenda, będą jednym z tematów omawianych podczas rozpoczynającego się właśnie w Krakowie Cities Forum. Zarówno Pan Froissard, jak i Prezydent Miszański będą aktywnymi uczestnikami dyskusji, które koncentrować się będą wokół miejskiego wymiaru Polityki Spójności UE.